

Keti pikk tööiga eeldab õiget määrdeainet ja laitmatut määrimist

Kettide optimaalse jõudluse ja pika tööea tagamiseks on sobiva määrdeaine kasutamine erakordselt tähtis – kui õli pole õige, on tagajärjeks keti saastumine, kulumine ja korrosioon.

Need põhjustavad keti katkendliku liikumise, ketiliigendite lõtku, valju liikumismüra või suisa töö seiskumise, mis omakorda viivad tootmiskvaliteedi ja -mahu langemiseni ning ulatusliku remondini. See kõik tähendab suurt lisakulu. Õigesti valitud määrdeaine aitab igasuguseid lisakulusid vältida.

Ketid võib laias laastus jagada ajami- ja transpordikettideks. Lisaks ketitüübile tuleb hinnata ka keti töökeskkonda. See, millist tüüpi ketimäärdeainet kasutada, sõltub neljast peamisest tegurist: keti liikumise kiirusest, töökoormusest, töökeskkonna puhtusest (näiteks tolmu) ja töökeskkonna temperatuurist.

Määrdeaine valikul tuleb pöörata tähelepanu kõigile neljale faktorile, leidmaks antud

tingimustesse sobivaim määrdeaine.

Lisaks esitab iga kasutusala ketiõliledele oma erinõuded. Toiduainetööstuses kasutatavad ketiõlid peavad olema kantud NSF H1 määrdeainete registrisse, tekstiilitööstusele sobivad ketiõlid on mittekleepuvad, vastu pidavad tekstiilitolmule ja eemete saastele.

Järjest karmistuvad keskkonnahõõrded sunnivad kasutusele võtma bioloogiliselt lagunevaid määrdeaineid (nt saeketiõlid).

Ketimäärdeainetele esitatavad nõudmised

Kõik ketiõlid, kuid iseäranis need, mis puutuvad töötades kokku tolmu, vee või agressiivsete ainete, peavad olema eriti hea roomavuse ja nakkuvusega. See tagab määrdeaine tungimise ketiliigendite vahele, tagades nõnda kaitse korrosiooni ja kulumise eest.

Lisaks on olulised pesemisomadused, et puhastada keti osad mustusest ja vee, jättes samas pindade vahele õlikelme. Määrdeained peavad olema sur-

vekindlad ning leevendama ketide töös sageli esinevaid tõukeid ja lööke.

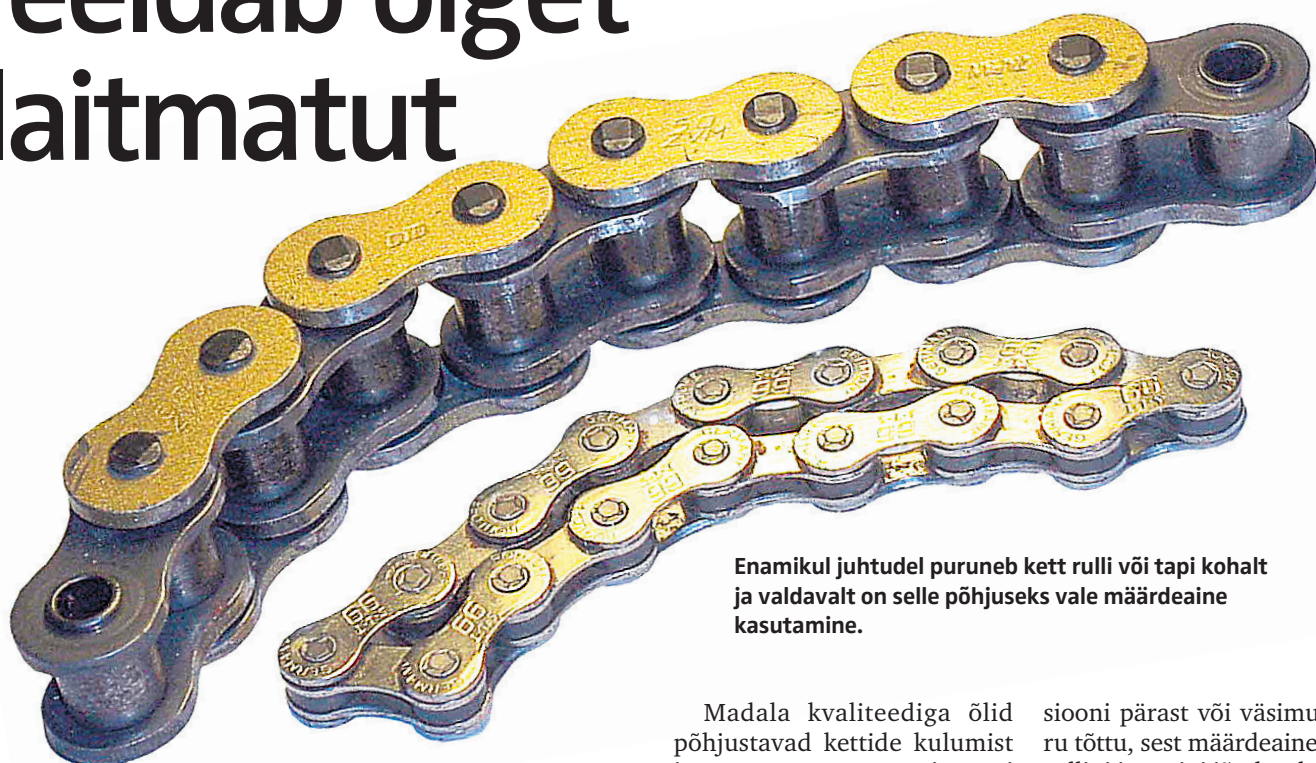
Eriti kõrgetel temperatuuridel töötavate kettide määrimiseks tuleks kindlasti valida võimalikult väikese aurustumiskaoga määrdeaine. Väiksem aurustumiskadu tähendab väiksemat õlikulu.

Õli viskoossuse valikul võib rääkida mõnest reeglist. Pingepinnale madal, kuid keti kiirus suur – viskoossus väike. Pingepinnale suur, kuid keti kiirus väike – viskoossus suur. Töötemperatuur madal – viskoossus väi-

ke. Töötemperatuur kõrge – viskoossus suur.

Siiski ei tohiks lähtuda ainult n-õ valemist. Kõige õigem on hinnata keti töökeskkonda koos määrdeainespetsialistiga, et leida ketile sobiv määrdeaine.

Keti määrdeaine põhiülesanne on kaitsta keti kulumise ja korrosiooni eest. Selleks et määrdeaine saaks tõhusalt oma ülesannet täita, on väga oluline selle õigesti pealekandmine ja õige doseerimine. Viimane aitab vähendada õlikulu. Kui tegu on kasutatud ketiga, tuleb alustada keti puhastamisest.



Enamikul juhtudel puruneb kett rulli või tapi kohalt ja valdavalt on selle põhjuseks vale määrdeaine kasutamine.

Madala kvaliteediga õlid põhjustavad kettide kulumist ja enneaegset purunemist. Keti väljavahetamiseks kulub nii raha kui väärtuslikku tööaega.

Vale õli kasutamise tagajärjed

Keti eluiga väheneb vale õlitaime tõttu. Tänapäevani on levinud arvamus, et keti määrimiseks tuleb kasutada "paksu" õli või määret.

Näiliselt kaitseb see keti väljastpoolt, kuid ei jõua sisepindadeni ja kleepunud määrdeaine kogub enda külge abrasiivseid osakesi. Enamik kette puruneb rulli ja tapi kulumise või korro-

siooni pärast või väsimusmüra tõttu, sest määrdeaine ei ole rullini ja tapini jõudnud. Seega peab keti määrdeaine olema hea roomavusega, et jõuda keti kõikide osadeni.

Kindlasti ei tohi määrimiseks kasutada läbitöötanud õlisid. Vanad õlid on happelised ja sisaldavad saasteaineid, mis soodustavad abrasiivkulumist.

Samuti ei tohi kasutada teiseks otstarbeks mõeldud õlisid, sest need ei sisalda adhesiivseid aineid. Nende ainete puudumisel hakkab õli tilkuma või pritsib laiali.

ANNA MURAŠINA

Addinol Lube Oil OÜ tehnikadirektor



- metsa- ja põllumaa ost
- kasvava metsa ost-müük
- metsamaterjali transport
- metsa ülestöötamine
- võsaraie ja kokkuvedu
- kallurveod, kopateenus
- metsatehnika treilerveod

Järvamaa, Türi, Tehnika 14a
tel 503 5585 • www.kolmestar.ee
kolmestar@kolmestar.ee



REINPAUL

REINPAUL OÜ OSTAB AASTA RINGI HAKKEPUIDU TOOTMISEKS KÕIKJAL EESTIS

- kasvavat ja ladustatud kraavivõsa
- alusmetsa ja metsaraie jääke
- puidutöötlemise jääke: klotse, saepuru, puukoort, pindu



Info: tel 528 5800, Andrus
andrus@reinpaul.ee, www.reinpaul.ee